

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Gabriely Bašné a soudců Mgr. Kateřiny Kozákové a Mgr. Ondřeje Hrabce v právní věci

žalobce: **Ing. J. F.**
bytem X

proti

žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy, IČ: 00064581**
sídlem Mariánské náměstí 2, 110 01 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 10. 2019, č. j. MHMP/2008478/2019, sp. zn. S-MHMP 1920682/2019,

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. Žalobce se žalobou podanou dne 21. 10. 2019 domáhá přezkoumání a zrušení rozhodnutí uvedeného v záhlaví tohoto rozsudku, jímž žalovaný zamítl jeho odvolání proti rozhodnutí Městské části Praha 2 (dále „prvoinstanční správní orgán“) ze dne 27. 9. 2019, č. j. MCP2/312073/2019/OKT/Hru (dále „prvoinstanční rozhodnutí“), kterým podle § 15 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění rozhodném (dále jen „informační zákon“), s odkazem na princip zákazu zneužití práva, prvoinstanční správní orgán odmítl žádost žalobce ze dne 14. 6. 2019 týkající se informací k osobě Mgr. O. J., který je zaměstnancem žalované, podanou podle informačního zákona.
2. Z odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí vyplývá, že žalobce ve své žádosti ve vztahu k osobě Mgr. O. J. konkrétně žádal „o poskytnutí profesního životopisu a podkladů, na jejichž základě byl vybrán k práci, kterou dělá (a na kterou jste Vy hrdý)“. V závěru své žádosti pak uvedl následující: „Pokud hledáte lidi jako je J. a jste na ně hrdý, dám Vám nezištně jeden typ: Zajeďte si na Ruzyň, ne na letiště, ale pod ně, tam takových lidí chovají asi dva tisíce, jede lepší než druhý, jistě si vybere a skoro všichni mají společné to, že jsou urostlí, bezcitní hrubiáni, dohromady nic neumí a přesto si myslí, že mají na rozum patent.“ Ačkoli obecně informace o profesní odbornosti a vzdělání svých pracovníků prvoinstanční správní orgán v souladu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2018, č. j. 8 As 12/2015-46, č. 3310/2015 Sb. standardně poskytuje, v posuzované věci žádost o informaci odmítl s odkazem na princip zákazu zneužití práva. Prvoinstanční správní orgán vzal v úvahu dřívější jednání žalobce, jeho agresivní chování a vyjadřování nejen vůči Mgr. O. J., ale také obecně k zaměstnancům ÚMČ Praha 2 a k starostce MČ Praha 2. Žalobce v nedávné minulosti, v souvislosti s přestupkovým řízením, které bylo vedeno proti jeho osobě a v rámci něhož byl uznán vinným a byla mu uložena pokuta ve výši 5 000 Kč, publikoval na internetové stránce www.k213.cz články útočící na autora přestupkového rozhodnutí, Mgr. O. J. V rámci těchto článků žalobce zveřejnil bez souhlasu dotčené osoby fotografii Mgr. O. J. spolu s komentářem vztahujícím se k jeho zevnějšku: „Pokud se podíváte na J. – a budete mít tu možnost – pak vás nutně napadne, jestli kromě přestupkového nezaložili na MČP-2 také rovnou popravčí oddělení, přičemž tenhle zaměstnanec byl, asi pro nedostatek práce, právě přesunut“. Na sdělení, jímž Mgr. O. J. odmítl jako relevantní pro své rozhodování argument žalobce, že pokuta ve výši 5 000 Kč, která byla žalobci uložena, zůstane nezaplacená, protože žalobcovy majetkové poměry její úhradu najednou neumožňují, žalobce v článku reagoval slovy: „Evidentní blbec, přesně podle toho, co jsem si myslel předem. Vůbec ho nezajímá smysl vlastní práce a její výsledky.“ A poté ještě dodal: „Takové konstatování ovšem odpovídá hlavně jeho vzhledu. A mým zcela zásadním pochybnostem o tom, kdo na MČ Prahy 2 má vykonávat tu menší spravedlnost (tu větší má samozřejmě vykonávat soud)“. Ve zmíněném článku žalobce dále užívá urážlivá slova a poznámky na adresu Mgr. O. J. Odkazuje v něm i na další svůj článek z 24. 6. 2019 nazvaný „justiční mafii poznáte snadno“, v jehož rámci v plném znění (tj. včetně osobních údajů) zveřejnil Protokol o vyjádření se k podkladům rozhodnutí, který byl v rámci jeho přestupkového řízení sepsán dne 26. 4. 2019. Vyjadřuje se i k osobě starostky Městské části Praha 2, a to v souvislosti s tím, že odmítla poskytnout rozhovor týkající se probíhajícího přestupkového řízení. Již v žádosti o poskytnutí rozhovoru přitom žalobce naznačil, jakým způsobem hodlá hovor vést, když uvedl: „Odbor správních agend se zjevně chová jako prodloužená ruka justiční mafie, a proto se vás chci zeptat i na ni, jestli o ní něco víte, případně co a hlavně jestli víte, že tuto mafii odbor vašeho řadu účelově kryje.“

Z daných skutečností pak prvoinstanční správní orgán usoudil, že je zřejmé, že žalobce hodlá tato svá „témata“ spojovat naprosto neadekvátním způsobem. Přitom odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 1. 2019, č. j. 1 As 359/2018-30, ze kterého vyplývá, že pokud by se v jednotlivém případě ukázalo, že žádost o informace, které by jinak bylo důvodné vyhovět, má za cíl poškodit legitimní zájmy těch, o nichž se informace poskytuje (např. je šikanovat, vydírat, vyprovokovat vůči nim nenávist apod.), lze právo na informace za striktně vymezených podmínek odeprít na základě principu zákazu zneužití práva. S ohledem na širší okolnosti věci a dosavadní jednání žalobce prvoinstanční správní orgán dovodil, že v případě poskytnutí požadovaných informací, by následovalo jejich „využití“ žalobcem k dalšímu šíření agresivního a ponižujícího útoku směrem k Mgr. O. J., který vydal rozhodnutí v přestupkové věci žalobce. Mgr. O. J. s poskytnutím svého profesního životopisu žalobci nesouhlasil, projevil obavu o to, že by takto získané informace žalobce jen dále využil jako podklad pro další útoky na svou osobu.

3. Proti prvoinstančnímu rozhodnutí podal žalobce dne 6. 9. 2019 odvolání. V odvolání jednak upozornil na zřejmou nesprávnost v písemném vyhotovení rozhodnutí, spočívající v nesprávném uvedení čísla měsíce v datu vyhotovení rozhodnutí, jednak namítl, že skutečnost, zda má žalobce „dopředu jasno“, je pro poskytnutí rozhodných informací zcela irelevantní a už vůbec není zákonným důvodem pro odeprání poskytnutí takové informace. Dále uvedl, že prvoinstanční správní rozhodnutí je *„právně a fakticky zcela neudržitelné, ba zmatečné, a proto má být zrušeno a nově rozhodnuto tak, že MČ Praha 2 je povinna bez dalších průtahů a omezení tyto informace tazateli neprodleně poskytnout.“* Zároveň žalobce žádal, aby žalovaná v případě, že prvoinstanční správní orgán *„nebude schopen požadované informace poskytnout, vyvodil personální opatření vůči současnému osazenstvu radnice na Praze 2, protože není dobře možné, aby lidé, neorientovaní v čase a současně popírající v praxi základní principy demokracie, vykonávali státní či městskou moc na úřadu s rozšířenou působností.“*
4. Dne 10. 10. 2019 vydal žalovaný napadené rozhodnutí č. j. MHMP 2008478/2019, kterým rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu potvrdil a odvolání zamítl. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že po prostudování spisového materiálu, jehož součástí byly i informace o přestupkovém řízení a v návaznosti na něj i články žalobce publikované na internetových stránkách www.k213.cz dospěl k závěru, že postup prvoinstančního správního orgánu shledává opodstatněným. Shrnl skutkové závěry učiněné prvoinstančním správním orgánem, ztotožnil se i s jím provedenou právní argumentací a odmítl odvolací námitky žalobce jako nedůvodné.

II.

Obsah žaloby, vyjádření žalovaného, ústní jednání

5. Žalobce v žalobě namítá, že napadeným rozhodnutím byly narušeny základní principy demokratického státu, neboť ten stojí na veřejné kontrole a kontrolovatelnosti výkonu státní moci, a to i moci delegované na pověřené obce. Každý, kdo v tomto aparátu pracuje, musí počítat s veřejnou kontrolou – a ta má právo vědět, s kým má tu čest. Tedy zejména, jak je pracovník státního (městského) aparátu na svou profesi a její výkon připraven a jaké v ní dosahoval dosavadní výsledky.
6. Žalobce je přesvědčen, že zneužitím práva nemůže být jeho prosté využití, kdy každý občan má právo na veřejně poskytované informace, a to také jsou i všechny informace týkající se osobního profesního profilu zaměstnanců státního (městského) aparátu. Pokud by tyto informace byly takového druhu, aby se za ně jak dotyčná osoba, tak zejména státní (městský) úřad nemusely stydět, pak si žalobce ani dobře nedovede představit, jak by takové informace

šly zneužít, natož jejich prostým zveřejněním. V opačném případě by bylo otázkou, zda je daná osoba osobou vhodnou pro danou funkci. A pokud není, pak je to právě tento princip veřejné kontroly, pro který je na místě, aby takové skutečnosti odhalil a referoval o nich, a to i veřejně – s cílem zjednáni nápravy u zodpovědných míst, která buďto o problému nevěděla, nebo mu dosud nevěnovala patřičnou pozornost.

7. S ohledem na uvedené žalobce navrhuje, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
8. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 10. 2. 2022 nejdríve rekapituloval skutkový stav věci. K žalobě samotné pak uvedl, že odepřením poskytnutí informace o profesním životopise zaměstnance úřadu k tvrzenému narušení principů demokratického státu nedošlo. Žalovaný se ztotožňuje s názorem prvoinstančního správního orgánu, vyjádřeným v prvoinstančním rozhodnutí. Ze správního spisu vyplývá, že žalobce se choval nevhodným a hrubým způsobem nejen vůči Mgr. O. J., ale také vůči ostatním zaměstnancům a starostce Městské části Praha 2. Komentáře v článcích zveřejněných na www.k213.cz, které zpochybňují profesionalitu a nestrannost úředníků Městské části Praha 2, souvisejí s předcházejícím přestupkovým řízením, které bylo ukončeno v neprospěch žalobce.
9. Žalovaná dále uvedla, že prvoinstanční správní orgán informace o profesní způsobilosti svých zaměstnanců v praxi na žádosti poskytuje. V posuzované věci však došlo k odmítnutí žádosti pro souvislost s předcházejícím přestupkovým řízením vedeným s žalobcem a jeho následným jednáním a článkům zveřejněným na www.k213.cz, na základě které prvoinstanční správní orgán ve věci shledal zneužití práva na informace ze strany žalobce a žalovaný uvedený závěr v napadeném rozhodnutí aproboval. Prvoinstanční správní orgán odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu (např. srov. rozsudky NSS č. j. 8 As 12/2015-46 či č. j. 1 As 359/2018-30), která již tento faktický důvod pro odmítnutí žádosti o informaci opakovaně akceptovala v případě, že by žádost měla za cíl poškodit osobu, již se informace týká. Ostatně již samotná žádost o informace je formulována zjevně provokativně, když v ní žalobce uvádí: „*Pokud hledáte lidi jako je J. a jste na ně brdý, dám Vám nezištně jeden typ: Zajedte si na Ruzyně, ne na letiště, ale pod ně, tam takových lidí chovají asi dva tisíce, jeden lepší než druhý, jistě si vyberete a skoro všichni mají společné to, že jsou urostlí, bezcitní hrubiáni, dohromady nic neumí a přesto si myslí, že mají na rozum patent.*“ Ze samotné žádosti o informaci a v kontextu s dosavadním jednáním žalobce je tak dle žalované motiv žalobce k získání požadovaných informací za účelem dalšího šikanózního jednání vůči Mgr. O. J. zcela zřejmý.
10. Žalovaná má za to, že žaloba žalobce je v plném rozsahu nedůvodná a navrhuje ji zamítnout.
11. Při ústním jednání, které se konalo dne 26. 4. 2023, žalobce setrval na svých žalobních tvrzeních. Ke zdůraznění oprávněnosti své žádosti poukázal na rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje, č. j. KUOK 89824/2020, ve kterém tento úřad, s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2015, č. j. 8 As 12/2015, dovodil, že informace o odborné praxi a profesní minulosti zaměstnanců veřejné správy patří do rozsahu pojmu „veřejná a úřední činnost“. Citované rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje současně založil do soudního spisu. Ve své závěrečné řeči se žalobce obsáhle vyjádřil k nesouhlasu Mgr. O. J. s poskytnutím profesního životopisu. Žalobce v této souvislosti zdůraznil veřejný zájem na kontrole veřejné správy, který se v této konkrétní věci projevuje možností veřejnosti nahlédnout do profesní historie úředníků a ověřit, že jejich vzdělanostní a profesní předpoklady splňují požadavky zastávaného úřadu. Takové informace by dle žalobce měly být veřejně přístupné na internetových stránkách úřadu, stejně jako je zpřístupňují i některé soukromé subjekty. Veřejná správa je totiž kontrolovatelná pouze

v okamžiku, kdy jsou informace známy. S ohledem na uvedené není žalobci zřejmé, proč jsou s profesním životopisem Mgr. O. J. činěny takové tajnosti, a o to víc má zájem na jejich poskytnutí. Žalovaná setrvala na svém vyjádření k žalobě založeném ve spisu soudu, zdůraznila, že požadované informace byly odmítnuty toliko z důvodu obav o jejich zneužití žadatelem, a to za účelem poškození osoby Mgr. O. J.

12. Soud neprovedl žalobcem navržené důkazy listinami, které jsou součástí spisového materiálu, neboť z něj při přezkumu zákonnosti rozhodnutí žalovaného vychází a správním spisem se dokazování neprovádí (rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 Afs 8/2008 - 117 ze dne 29. 1. 2009, č. 2383/2011 Sb. NSS). V rámci soudního jednání žalobce upřesnil, že navrhované výsledky zaměstnanců prvoinstančního správního orgánu, pana M. K. a paní G. M. mají za cíl zjistit, z jakého důvodu si jmenovaní myslí, že mají právo poskytnutí informací odmítnout. Soud tyto důkazy neprovedl z důvodu jejich nadbytečnosti, když pro rozhodnutí ve věci jsou dostačující informace a podklady založené ve správním spisu, ze kterých jsou patrná i stanoviska těchto osob k věci. Ze stejného důvodu soud neprovedl ani výsledek Mgr. O. J.

III.

Posouzení žaloby

13. Městský soud v Praze ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti; přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí.
14. Soud rovněž neopomněl, že v žalobě byla vznesena obecně formulovaná námitka podjatosti Městského soudu v Praze. Městský soud výzvou ze dne 29. 1. 2020 žalobce vyzval, aby ve lhůtě 2 týdnů od jejího doručení svou námitku podjatosti konkretizoval, a to o uvedení jmen soudců, jejichž podjatost namítá a důvodu jejich podjatosti. V odpovědi na tuto výzvu žalobce uvedl, že ji obecně vznesl pro všechny soudce městského soudu, a to s ohledem na konstatování soudce V. v jeho trestní kauze údajného napadení justiční stráže z r. 2011, že prý „má na soudě špatnou pověst“. Dále vyjmenoval několik soudců, kteří byli v minulosti pro podjatost z jeho kauz vyloučeni, aby na závěr ve vztahu k tehdejší předsedkyni senátu 5A konstatoval, že nechá na jejím zvážení, zda se pro negativní vztah k jeho osobě, či pro poměr k věci, sama vyloučí. Předsedkyně senátu 5A důvody pro svou podjatost neshledala a ve věci dále jednala. S ohledem na změnu v obsazení senátu 5 A bylo žalobci dne 27. 12. 2022 (doručeno 2. 1. 2023) zasláno poučení, že má právo podat námitku podjatosti proti současným členům senátu 5 A, Mgr. Gabriele Bašné, Mgr. Kateřině Kozákové a Mgr. Ondřeji Hrabcovi, a to ve lhůtě jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; nejpozději při jednání. Žalobce námitku podjatosti ve vztahu k těmto členům senátu nevznesl.
15. Podle odborné literatury (Zdeněk KÜHN, Tomáš KOCOUREK aj.: Soudní řád správní. Komentář. Wolters Kluwer, 2019) nemá námitka podjatosti bez relevantní argumentace obecně vznesená na všechny soudce krajského soudu nebo všechny soudce NSS, účinky až do okamžiku, než ji účastník dostatečně konkrétně specifikuje ve vztahu k soudcům, kteří věc rozhodují. Vzhledem k uvedenému, kdy žalobce, ani po novém poučení o složení senátu 5A v době od 1. 12. 2022, s jmenovitým uvedením soudců, kteří jej tvoří, námitku podjatosti ve vztahu k těmto soudcům nijak nekoncretizoval, dospěl soud k závěru, že vůči senátu rozhodujícímu ve věci námitka podjatosti uplatněna není, a proto přistoupil k jejímu projednání a rozhodnutí.

Shodu s prvopisem provedla: S. K.

16. Žaloba není důvodná.
17. Při posouzení věci soud vyšel z následující právní úpravy:
18. Podle § 8a odst. 1 informačního zákona *„Informace týkající se osobnosti, projevů osobní povahy, soukromí fyzické osoby a osobní údaje povinný subjekt poskytne jen v souladu s právními předpisy, upravujícími jejich ochranu“*.
19. Takovým právním předpisem byl v rozhodném období zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů (dále „zákon o ochraně osobních údajů“), podle jehož §4 písm. a) zákona se pro účely tohoto zákona rozumí *„osobním údajem jakákoliv informace týkající se určeného nebo určitelného subjektu údajů. Subjekt údajů se považuje za určený nebo určitelný, jestliže lze subjekt údajů přímo či nepřímo identifikovat zejména na základě čísla, kódu nebo jednoho či více prvků, specifických pro jeho fyzickou, fyziologickou, psychickou, ekonomickou, kulturní nebo sociální identitu.“*
20. Podle § 4 písm. b) zákona o ochraně osobních údajů *„citlivým údajem se rozumí osobní údaj vypovídající o národnostním, rasovém nebo etnickém původu, politických postojích, členství v odborových organizacích, náboženství a filozofickém přesvědčení, odsouzení za trestný čin, zdravotním stavu a sexuální životě subjektu údajů a genetický údaj subjektu údajů; citlivým údajem je také biometrický údaj, který umožňuje přímou identifikaci nebo autentizaci subjektu údajů“*.
21. Podle § 5 odst. 2 písm. f) zákona o ochraně osobních údajů *„správce může zpracovávat osobní údaje pouze se souhlasem subjektu údajů. Bez tohoto souhlasu je může zpracovávat, pokud poskytuje osobní údaje o veřejně činné osobě, funkcionáři či zaměstnanci veřejné správy, které vypovídají o jeho veřejné anebo úřední činnosti, o jeho funkčním nebo pracovním zařazení.“*
22. Citovaná ustanovení informačního zákona a zákona o ochraně osobních údajů jsou na zákonné úrovni provedením práva na informace zakotveného čl. 17 ústavního zákona č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práva a svobod (dále „Listina“) a práva na ochranu soukromí zakotveného v čl. 10 Listiny.
23. V rozsudku ze dne 25. 3. 2015, č. j. 8 As 12/2015 – 46, Nejvyšší správní soud uvedl *„Pokud určitý údaj o fyzické osobě patří nejen výlučně do soukromí dotčené osoby, ale je také součástí veřejné sféry a existuje veřejný zájem na jeho poskytnutí, vztahuje se na něj nejen právo na ochranu soukromí subjektu údajů, ale také právo na informace svědčící naopak žadateli o předmětnou informaci. Podle judikatury Ústavního soudu profesionální sféra a informace o ní, včetně údaje o profesní minulosti osob působících ve veřejném životě, obecně náleží do sféry veřejné, a to bez ohledu na konkrétní okolnosti posuzované věci (nález ze dne 17. 7. 2007, sp. zn. IV. ÚS 23/05, nebo nález sp. zn. I. ÚS 517/10, odst. 17). Ústavní soud dodal, že jednotlivci i veřejnost mohou mít legitimní zájem v zásadě na všem, co může souviset s fungováním moci ve státě. Veřejná diskuse může totiž působit i jako veřejná kontrola činnosti státu. Také Nejvyšší správní soud opakovaně zdůraznil, že právo na informace patří mezi klíčové nástroje kontroly výkonu veřejné moci, které brání její možné zneužitelnosti (viz např. rozsudky ze dne 13. 8. 2014, čj. 1 As 78/2014 – 41, č. 3127/2014 Sb. NSS, ze dne 7. 5. 2009, čj. 1 As 29/2009 – 59, nebo ze dne 17. 1. 2008, čj. 5 As 28/2007 – 89, č. 1532/2008 Sb. NSS).“*
24. V témže rozsudku NSS dále dovodil, že *„[ú]daje o dosaženém vzdělání a odborné praxi zaměstnanců veřejné správy náleží z hlediska zákona o svobodném přístupu k informacím také do veřejné sféry. Otázky, zda jsou pracovní pozice ve veřejné správě obsazovány lidmi s odpovídající kvalifikací, jsou důvodně předmětem veřejného zájmu a jsou způsobilé přispět k veřejné diskusi. Na požadované údaje tedy dopadá právo na informace zaručené v čl. 17 odst. 4 Listiny. Tato skutečnost ovšem sama o sobě nestačí pro závěr, zda lze předmětné informace poskytnout. Rozhodnou otázkou tedy je, zda a jak intenzívně by poskytnutí*

požadovaných informací zasáhlo do soukromého a osobního života zaměstnanců stěžovatele, jichž se požadované informace týkaly.“

25. Konečně NSS dovedl, že „informace o dosaženém vzdělání a odborné praxi zaměstnanců veřejné správy patří do rozsahu pojmu „veřejná a úřední činnost“ obsaženého v § 5 odst. 2 písm. f) zákona o ochraně osobních údajů. Předmětné informace vypovídají o základních předpokladech pro výkon zastávané funkce ve veřejné správě (a to jak v obecné rovině, tak v konkrétním případě) a mají příčinnou souvislost s pracovněprávním vztahem mezi zaměstnanci a stěžovatelem.“
26. Ústavní soud ve svém nálezu ve vztahu k poskytování informací o odměnách a platech zaměstnanců veřejné správy ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16 dochází k těmto právním závěrům:

Z článku 17 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, stejně jako z článku 10 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, zaručujících svobodu projevu, plyne i právo na informace ve veřejném zájmu, jež mohou zahrnovat i osobní údaje jednotlivců, týkající se individualizace jednotlivců a jejich odměn za práci.

Právo na informace ve veřejném zájmu není absolutní; pokud jeho výkon zasahuje do práva na ochranu soukromého života, chráněného článkem 10 Listiny a článkem 8 Úmluvy, je nutno v každém jednotlivém případě všechna tato práva poměřovat, a zajistit mezi nimi spravedlivou rovnováhu, neboť jde o práva rovnocenná. Takovou povinnost mají i všechny subjekty aplikující relevantní právní úpravu, obsaženou v zákoně o svobodném přístupu k informacím, tj. osoby poskytující informaci, správní orgány a soudy v systému správního soudnictví.

Žádným zákonem nelze abstraktně vyloučit ochranu základních práv a svobod, zaručenou ústavním pořádkem. V každém jednotlivém případě střetu ústavně zaručených práv musejí soudy a jiné orgány veřejné moci zvážit význam a intenzitu dotčených práv.

Povinná osoba může odmítnout poskytnout žadateli informace o platu a odměnách zaměstnance, vyžádané na základě ustanovení § 8b zákona o svobodném přístupu k informacím, pokud nejsou splněny všechny tyto podmínky:

- a) účelem vyžádání informace je přispět k diskusi o věcech veřejného zájmu;*
- b) informace samotná se týká veřejného zájmu;*
- c) žadatel o informaci plní úkoly či poslání dozoru veřejnosti či roli tzv. „společenského hlídáčího psa“;*
- d) informace existuje a je dostupná.*

Nejsou-li všechny tyto podmínky splněny, potom odmítnutí poskytnout žadateli informaci o platu a odměnách zaměstnance není porušením povinnosti státních orgánů a orgánů územní samosprávy poskytovat přiměřeným způsobem informace o své činnosti, vyplývající z článku 17 odst. 5 Listiny. (srov. obdobně nález Ústavního soudu ze dne 3. 4. 2018, sp. zn. IV. ÚS 1200/16 a rovněž rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 1. 2018 č. j. 6 As 189/2017-32).

27. V rámci mantinelů vytýčených shora citovanou judikaturou soud v posuzované věci dovedl, že předmět žádosti žalobce, tedy poskytnutí „profesního životopisu a podkladů, na jejichž základě byl vybrán k práci, kterou dělá“, v obecné rovině nevybočuje z mezí nastavených zákonem. Osoba, jejíž profesní údaje žalobce požaduje, zastává v rámci veřejné správy rozhodovací pozici, a tedy se na výkonu veřejné správy nesporně podílí. Zájem na transparentnosti a kontrole je tedy dán.

28. Jak již dovodila shora citovaná judikatorní praxe, informace týkající se dosaženého vzdělání a odborné praxe Mgr. O. J. by zásadně bylo možné poskytnout, neboť v řadě případů se jedná o informace dostupné z veřejných zdrojů či patrné z akademického titulu připojeného ke jménu. Pokud jsou součástí profesního životopisu i informace jiné, které s výkonem práce, kterou dotčená osoba vykonává, nijak nesouvisí, je třeba samostatně posoudit, zda se jedná o informace zasahující do soukromí dotčené osoby v míře převyšující veřejný zájem na poskytnutí informace (o takový případ by šlo například v případě informace o zdravotním stavu dotčené osoby). Takové posouzení žádosti žalobce nicméně správní orgány neprovedly, neboť dospěly k závěru, že cílem žádosti žalobce není kontrola výkonu veřejné správy, ale „zneužití“ požadovaných informací pro účely šikanózního jednání proti osobě Mgr. O. J., v kterémžto případě nemůže zájem na poskytnutí informací převážet nad zájmem na ochranu osobních údajů.

Zneužití práva na informace

29. Správní orgány poskytnutí informace odmítly z důvodu obavy z jejího zneužití, přičemž tyto obavy ve svých rozhodnutích podrobně odůvodnily.
30. Podstatou sporu v dané věci tak byla otázka, zda byly naplněny podmínky pro odmítnutí poskytnutí požadovaných informací dle informačního zákona, a to z důvodu zneužití práva ze strany žadatele o informace (žalobce). Soud se proto zabýval účelem žádosti o poskytnutí informace.
31. V projednávané věci prvoinstanční správní orgán konstatoval, že účel poskytnutí informací v konkrétním případě není kontrola činnosti veřejné správy (hospodaření a zákonnosti), ale získání informací v soukromém zájmu (za účelem dehonestace Mgr. O. J.). Motiv žalobce vyhodnotil jako zneužívající a informaci právě pro zneužití práva odmítl poskytnout.
32. V rozsudku ze dne 25. 3. 2015, č. j. 8 As 12/2015 – 46, č. 3310/2015 Sb. NSS, NSS ve vztahu k možnosti odmítnutí informace z důvodu zneužití práva uvedl: *„[v] veřejný zájem na poskytnutí požadovaného typu informací o zaměstnancích veřejné správy převažuje nad zájmem na ochraně soukromí dotčených osob. Zásah do soukromí je pouze omezený a zcela přiměřený. Pokud by se v konkrétním případě ukázalo, že žádost o informace, které by bylo jinak třeba vyhovět, má za cíl poškodit dotčenou osobu, již se informace týká (např. ji šikanovat, vydírat, vyprovokovat vůči ní nenávisť apod.), bylo by možné předmětné informace odeprít na základě principu zákazu zneužití práva (srov. rozsudek rozšířeného senátu čj. 8 As 55/2012 - 62, odst. 91 a 120).“*
33. V rozsudku ze dne 22. 10. 2014, č. j. 8 As 55/2012-62, č. 3155/2015 Sb. NSS, odst. 91 NSS konstatoval, že *„[91] Pokud by se v jednotlivých případech ukázalo, že žádosti o informace o platech poskytovaných z veřejných prostředků, jimž by jinak bylo důvodu vyhovět, mají za cíl poškodit legitimní zájmy těch, o jejichž platech má být informováno (např. je šikanovat, vydírat, vyprovokovat vůči nim nenávisť apod.), lze právo na informace za striktně vymezených podmínek odeprít na základě principu zákazu zneužití práva. Rozšířený senát zde odkazuje na své usnesení ze dne 27. 5. 2010, čj. 1 As 70/2008-74, č. 2099/2010 Sb. NSS, v němž uvedl, že „zákaz zneužití práva je pravidlo českého vnitrostátního práva, včetně práva veřejného, které vyplývá z povahy České republiky jako materiálního právního státu založeného na určitých vůdčích hodnotách, k nimž vedle úcty ke svobodě jednotlivce a ochraně lidské důstojnosti patří mimo jiné i úcta k harmonickému sociálnímu řádu tvořenému právem a odeprání ochrany jednání, které práva vědomě a záměrně využívá v rozporu s jeho smyslem a účelem. Nejvyšší správní soud podotýká, že zákaz zneužití práva je v jistém smyslu ultima ratio, a proto musí být uplatňován nanejvýš restriktivně a za pečlivého poměření s jinými obdobně důležitými principy vlastními právnímu řádu, zejména principem právní jistoty, s nímž se - zcela logicky - nejvíce*

střetává.).... [120] Odepřít poskytnutí by v daném konkrétním případě bylo možno pouze na základě principu zákazu zneužití práva, pokud by se ukázalo, že žádost o informace o odměně ředitele školy, jíž je jinak třeba bez dalšího vyhovět, má v konkrétním případě za cíl poškodit jej (např. jej šikanovat, vydírat, vyprovokovat vůči němu nenávisť apod.). Nic takového však nebylo při dosavadním postupu povinného subjektu a v navazujícím odvolacím řízení ředitelem školy ani samotným povinným subjektem tematizováno. V této souvislosti dlužno poznamenat, že obával-li se ředitel školy ve vyjádření povinnému subjektu ze dne 30. 7. 2011, že při zveřejnění výše své odměny by se mohl stát terčem všeobecné závnosti, nelze než poukázat na to, co rozšířený senát o závnosti uvedl shora ve svých obecných úvahách v souvislosti s ústavní konformitou platové transparency“

34. Podle rozsudku NSS ze dne 10. 11. 2005, č. j. 1 Afs 107/2004 – 48, č. 869/2006 Sb. NSS, zneužití práva „je situace, kdy někdo vykoná své subjektivní právo k neodůvodněné újmě někoho jiného nebo společnosti; takovéto chování, jímž se dosahuje výsledku nedovoleného, je jenom zdánlivě dovolené. O chování toliko zdánlivě dovolené jde z toho důvodu, že objektivní právo nezná chování zároveň dovolené a zároveň nedovolené; vzhledem k tomu, že ze zásady *lex specialis derogat legi generali* vyplývá, že zákaz zneužití práva je silnější, než dovolení dané právem, není takové chování výkonem práva, ale protiprávním jednáním (viz. Knapp, V.: *Teorie práva*. C. H. Beck, Praha, 1995, s. 184 - 185). Výkonu práva, který je vlastně jeho zneužitím, proto soud neposkytne ochranu.“
35. V rozsudku ze dne 26. 10. 2011, č. j. 7 As 101/2011 - 66, NSS uvedl, že „judikatura Nejvyššího správního soudu setrvale vychází z toho, že široce pojatý svobodný přístup k informacím ve veřejné sféře je jednou z nejefektivnějších cest k transparentci veřejné moci, k její všestranné, účinné a kontinuální veřejné kontrole a jedním z nástrojů snižujících možnosti jejího zneužívání. Na druhé straně však nelze přehlédnout, že kverulační, zjevně šikanózní, či dokonce pracovní kapacitu orgánů veřejné moci z různých důvodů cíleně paralyzující výkon tohoto práva může mít významné negativní důsledky, které za určitých okolností mohou popřít dokonce i smysl a účel práva na svobodný přístup k informacím. Jedním z nástrojů, jak zabránit zneužívání tohoto práva, a tím i jeho diskreditaci v očích veřejnosti i orgánů veřejné moci, proto musí být i citlivá regulace nadužívání tohoto práva v případech výše uvedených“.
36. Judikatura tak opakovaně potvrdila, že v případě zneužití práva jde o jeden z důvodů pro odmítnutí poskytnutí požadovaných informací (zákonnou výjimku z práva na informace), byť v zákoně není výslovně uvedený. V těchto věcech, jak uvedl NSS ve výše zmiňovaném rozsudku sp. zn. 8 As 12/2015, zásadně sice převažuje zájem na poskytnutí uvedeného typu informací o zaměstnancích veřejné správy nad zájmem na ochraně soukromí. Avšak s výjimkou v případě, kdy „by se v konkrétním případě ukázalo, že žádost o informace, které by bylo jinak třeba vyhovět, **má za cíl** poškodit dotčenou osobu, jíž se informace týká (např. ji šikanovat, vydírat, vyprovokovat vůči ní nenávisť apod.), bylo by možné předmětné informace odepřít“ (pozn. důraz přidán). Argument žalobce, dle kterého nelze zneužít prosté zveřejnění informace o profesním profilu zaměstnanců veřejné správy, není v posuzované věci podstatný, jelikož soud neposuzuje, jakým způsobem by mohlo dojít k šikanóznímu jednání, ale zda za tímto účelem byla informace vyžádána.
37. Zákaz zneužití práva je prostředkem *ultima ratio*, a má být proto použit ve zcela výjimečných situacích. Může se jednat např. o tzv. šikanózní jednání, jímž by měl žadatel v úmyslu poškodit dotčenou osobu, či o kverulační jednání s cílem paralyzovat úřední činnost povinného subjektu. Vždy však půjde při úvaze o odmítnutí poskytnout informace o uplatňování nanejvýš restriktivního přístupu a za pečlivého poměření s jinými obdobně důležitými principy vlastního právního řádu, zejména principem právní jistoty, s nímž se –

zcela logicky – nejvíce střetává (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 27. 5. 2010, č. j. 1 As 70/2008 – 74, č. 2099/2010 Sb. NSS).

38. V projednávané věci prvoinstanční správní orgán přistoupil k vyhodnocení žádosti žalobce jako zneužití práva, když v návaznosti na předchozí jednání žalobce, dovodil, že skutečným motivem žalobce k získání požadovaných informací o Mgr. O. J. je další (veřejná) dehonestace dotčené osoby, nikoli pak legitimní zájem na kontrole veřejné moci. Jde tedy o „zneužití“ práva na informace, přičemž před tímto „zneužívajícím“ chováním chrání právní systém obecně, zneužití práva totiž nikdy nemůže vést k dosažení „výsledku“, který zákon pro určité, nikoliv zdánlivé, chování subjektu předpokládá. V takovém případě je namístež žádost o informaci odmítnout, neboť jí není sledován účel předvídaný informačním zákonem.
39. Z příloženého správního spisu soud ověřil, že žalobce ve své žádosti o poskytnutí informace uvedl: *„[.] žádám o poskytnutí profesního životopisu a podkladů, na jejichž základě byl vybrán k práci, kterou dělá (a na kterou jste Vy hrdý) vedoucí odboru správních agend Mgr. O. J.“*. V žádosti dále uvedl: *„Všechny ostatní údaje, příslušné k podání takové žádosti, jsou Vám známy, nebo jsou obsahem spisu, o kterém jsme se mj. bavili, proto není třeba je znovu uvádět. Pokud hledáte lidi jako je J. a jste na ně hrdý, dám Vám nezištně jeden typ: Zajedte si na Ruzyně, ne na letiště, ale pod ně, tam takových lidí chovají asi dva tisíce, jede lepší než druhý, jistě si vybere a skoro všichni mají společné to, že jsou urostlí, bezcitní hrubiáni, dobromady nic neumí a přesto si myslí, že mají na rozum patent.“*
40. Dále soud potvrdil, že součástí správního spisu je kopie článku nazvaného *„Sdružení K 213 – Tátové k dětem, ne do vězení; J. Č. otevřená“*, publikovaného na internetových stránkách www.k213.cz dne 7. 6. 2019. V tomto článku se žalobce značně nevybíravým a konfliktním způsobem vyjadřuje jak k obsahu rozhodnutí o přestupku, kterým byla žalobci uložena pokuta ve výši 5 000 Kč, tak k osobě jeho zpracovatele, kterým byl Mgr. O. J., jakož i k osobě starostky Městské části Praha 2. Součástí spisu je rovněž kopie článku nazvaného *„Sdružení K 213 – Tátové k dětem, ne do vězení; Justiční mafii poznáte snadno“*, publikovaného na internetových stránkách www.k213.cz dne 26. 4. 2019, ve kterém se vyjadřuje k zaměstnanci státní správy, a to opět značně urážlivým a konfliktním způsobem a v plném znění (tj. včetně osobních údajů) zveřejňuje Protokol o vyjádření se k podkladům rozhodnutí, který byl v rámci jeho přestupkového řízení sepsán dne 26. 4. 2019. Soud zejména upozorňuje na znepokojující skutečnosti, když zde žalobce zveřejnil jak fotografii Mgr. O. J. (bez jeho souhlasu), tak značně negativní komentář vůči jeho osobě, jenž byl dehonestativně namířen nejen proti jeho fyzickému vzhledu, nýbrž i proti jeho duševním kvalitám; dokonce jej žalobce kromě častování vulgarismy doporučoval zařadit mezi členy „popravčí čtyry“.
41. Z obsahu žádosti o poskytnutí informací, v níž žalobce nepokrytě vyjadřuje svůj názor na osobu Mgr. O. J., a dále s přihlédnutím k obsahu článků publikovaných žalobcem na internetových stránkách www.k213.cz, má soud shodně se správními orgány za zřejmé, že skutečným účelem žádosti žalobce není veřejná kontrola veřejné moci, ale veřejná dehonestace osoby Mgr. O. J., s jehož rozhodováním není žalobce spokojen. Vzhledem k uvedenému, kdy odůvodnění žalovaného je postaveno na racionálních argumentech majících oporu ve spisovém materiálu, a kdy i ze samotného textu žádosti je zřejmý „popudlivý“ přístup žalobce k prvoinstančnímu správnímu orgánu, jakož i k osobě samotného Mgr. O. J., soud dospěl k názoru, že závěr žalovaného i prvoinstančního správního orgánu o zneužití práva na informace k jiným než legitimním účelům je v dané věci důvodný. Správní orgány správně uzavřely, že skutečným účelem žádosti žalobce nebyl

zájem na výkonu veřejné kontroly žalobce nad obsazováním pracovních pozic žalovaného odborníky, formou zjištění, zda Mgr. O. J. má odpovídající kvalifikaci pro svou pracovní pozici, ale další vyprovokování nenávisti veřejným osočováním Mgr. O. J.

42. Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 11. 4. 2023, č. j. III. ÚS 836/21, uvedl, že „*zákonné výluky pro neposkytnutí informací v celé jejich šíři by měl [....] aplikovat pouze v nezbytných případech, kdy na základě poměrování shledal pro neposkytnutí informací důvod v demokratické společnosti nezbytný k ochraně jiných konkurujících práv či hodnot (například veřejný zájem, veřejná bezpečnost, práva a svobody jiných apod.)*“. V nyní posuzované věci správní orgány správně dovodily, že zájem na poskytnutí informací o dosaženém vzdělání a odborné praxi zaměstnanců veřejné správy patří do rozsahu pojmu „veřejná a úřední činnost“ obsaženého v § 5 odst. 2 písm. f) zákona č. 101/2000 Sb. a že zájem na jejich poskytnutí obecně převažuje nad zájmem na ochraně soukromí dotčených osob. Jelikož však v konkrétně posuzované věci zjistily, že skutečným účelem získání informací není kontrola veřejné správy, ale použití získaných informací pro dehonestaci konkrétní dotčené osoby, soud, shodně se správními orgány, a v souladu s citovaným rozhodnutím III. ÚS 836/21, dospěl k závěru, že v dané věci je třeba konkurující zájmy na poskytnutí informací a ochranou osobních údajů poměřit též s účelem, pro který jsou vyžádány. Pouze tímto způsobem bude možné dospět ke zjištění, zda v konkrétním případě, nepřevládne konkurující zájem na ochraně, jinak obecně přípustného, osobního údaje (soukromí osoby) nad zájmem na kontrole veřejné správy (právo na informace). Z odůvodnění správních orgánů, jež má oporu ve správním spise, vyplývá, že tuto úvahu s ohledem na účel požadované informace učinily, a právě s ohledem na účel, pro který byla vyžádána, správně dospěly k závěru o nutnosti jejího odmítnutí.

VII. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

43. Na základě shora uvedeného soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
44. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl plný úspěch žalovaný, avšak žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec jeho běžných činností nevznikly, proto mu náhradu nákladů řízení dle § 60 odst. 7 s. ř. s. nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém

rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 26. dubna 2023

Mgr. Gabriela Bašná v.r.
předsedkyně senátu